

ହିରାଜୀ ତୋଲାଜୀ ବାଗଞ୍ଚାନ

ବନାମ

ଶିକୁଡ଼ିଲା

16 ଜାନୁଆରୀ, 1990

[କେ.ଏନ୍. ସାଇକିଆ ଏବଂ ପି.ବି. ସାଞ୍ଜୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ବନ୍ଦେ ପ୍ରଜାସଭା ଏବଂ କୃଷି ଜମି (ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ) ଅଧିନିୟମ, 1958: ଧାରା- 38 ଏବଂ 46- ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1953 ପରେ ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ- ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀକୁ ପ୍ରଜାସଭା ସମାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ କି ।

ଅପିଲକାରୀ ବନ୍ଦେ ପ୍ରଜାସଭା ଏବଂ କୃଷି ଜମି (ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ) ଅଧିନିୟମ, 1958 ଅଧୀନରେ ବିବାଦରେ ଥିବା କୃଷି ଜମିର ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ପକ୍ଷଧାରୀ କିମ୍ବା ରକ୍ଷିତ ଥିଲେ । ତା' 29 ଜୁନ, 1959 ରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଜମିର ଜମିଦାର ହୋଇଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପିତା ତାଙ୍କ ପୈତୃକ ଜମିକୁ ଗୋଟିଏ ପଟେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ନାବାଳିକ ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ତୃତୀୟ ବିଭାଜନ ଥିଲା, ଯିଏ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମକଦ୍ଦମା ଜମିକୁ ଦୁଇଥର ବିଭାଜନ କରିଥିଲେ । 1962 ମସିହାରେ କୌଣସି ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଖୁଲାସି ଆଧାରରେ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ବିଭାଜନ ବେଆଇନ ହୋଇଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ମାଲିକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ତହସିଲଦାର ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲରେ ଉପ-ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିରାକରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୁନଃରାକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

ନିମ୍ନରେ ଥିବା ତିନୋଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ- 227 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଭାଜନର ବୈଧତା ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ମାମଲା ପଠାଇଥିଲେ । ପୁନଃପ୍ରେରଣରେ, ତହସିଲଦାର ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, 29 ଜୁନ, 1959 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ ନକଲି ଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଏକ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଉକ୍ତ ବିଭାଜନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ତହସିଲଦାରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲରେ, ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବିଭାଜନକୁ ବୈଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ପୁନଃରାକ୍ଷଣରେ, ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଏହି ଆଦେଶ ନିରାକରଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଅପିଲକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଅନ୍ୟାୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ: (1) ଏହି ବିଭାଜନ ହିନ୍ଦୁ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଥିଲା; ଏବଂ (2) ଏପରିକି 29 ଜୁନ, 1959 ର ବିଭାଜନ ଦଲିଲ ଏକ ବୈଧ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି, ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ବନ୍ଦେ ପ୍ରଜାସଭା ଏବଂ କୃଷି ଜମିଗୁଡ଼ିକ (ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ)

ଅଧିନିୟମ, 1958 ର ଧାରା- 38 (7) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତା ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଯାହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଏକ ପାରିବାରିକ ସମାଧାନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ଦର୍ଶାଇଥିଲେ : (i) ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ବିଭାଜନ କେବଳ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିକାର ଅଛି । ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅଧୀନରେ, ଜଣେ ମହିଳା, ସାବାଳକ କିମ୍ବା ନାବାଳକଙ୍କର ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ଅଂଶ ନାହିଁ । ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ କିମ୍ବା ବାପାଙ୍କ ସ୍ୱଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ପରେ ସ୍ୱାମୀ କିମ୍ବା ବାପାଙ୍କ ଅଂଶଦାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଏକ ଅଂଶ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ, ଏକ ବିଭାଜନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ପାରିବାରିକ ବୁଝାମଣା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ମିଳିତ, ପତ୍ନୀ କିମ୍ବା ଝିଅ ସପକ୍ଷରେ ।

(2) ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1963 ପରେ ଧାରା- 38(7) ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ଛିଡି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ତାହା ହେଉଛି 1 ଅଗଷ୍ଟ 1953 ପରେ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର, ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ସେହି ରୟତଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ନାହିଁ, ଯିଏ ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ପକ୍ଷଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାଙ୍କର ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିଭାଜନ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ସଂରକ୍ଷିତ ପକ୍ଷଦାର ଭାବରେ ଅଧିକାର ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ଆସିଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନ ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରେ ପିଛିଲା ଅଟେ ।

(3) ଅପିଲକାରୀ 1 ଅଗଷ୍ଟ 1953 ପୂର୍ବରୁ ରେୟତ ଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟ 1 ଏପ୍ରିଲ 1961 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ରୟତ ରହିଥିଲେ । ତେବେ, ସେ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1961 ରେ ଏବଂ ଧାରା- 46 ଅଧୀନରେ ଏକ ବୈଧାନିକ ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ସେ ଜଣେ ରୟତ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ତାଙ୍କ ଉପରେ ବକେୟା ଖଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 1962 ମସିହାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା- 735/1975 ।

ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା.21.6.1974ରିଖର ବିଶେଷ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା- 15/1971 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୟୁ.ୟୁ. ଲଳିତ ଏବଂ ଏ.ଜି. ରତ୍ନପାରଖୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍.ଏସ୍. ଗୁପ୍ତା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ସାଞ୍ଜ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ବମ୍ବେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷି ଜମି (ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ) ଅଧିନିୟମ, 1958 (ଏଠାରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) ଅଧୀନରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ଅପିଲକାରୀ ହିରାଜୀ ତୋଲାଜୀ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ବୁଲ୍ଲାନା ତାଲୁକା ତିଖାଲି ଜିଲ୍ଲାର ମାଧା ଗାଁର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା- 30 ହୋଇଥିବା କୃଷୀୟ ଜମିର ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ

ପଟ୍ଟାଧାରୀ କିମ୍ବା ରୟତ ଥିଲେ । ଏହି ଜମିର ପରିମାଣ ପାଖାପାଖି 25 ଏକର ଏବଂ 31 ଗୁଣ୍ଠ । ମାନସିକ ବିକଳାଙ୍ଗ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚିତ୍ର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ଜମିର ଜମି ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଆଇନରେ ଅକ୍ଷମ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ତାଙ୍କ ପିତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ୍ରଜଲୀଳ ବଂଶୀଲୀଳଙ୍କର ପାଖାପାଖି 568 ଏକର ଜମି ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ ଅଟେ । ଏହି ଜମିଗୁଡ଼ିକ ପୈତୃକ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି । ସେ 31 ଜାନୁଆରୀ, 1949 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଜମିର ପ୍ରଥମ ବିଭାଜନ ଗୋଟିଏ ପଟେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଜଣେ ନାବାଳକ ପୁଅ ମଧ୍ୟରେ କରିଥିଲେ । 16 ଡିସେମ୍ବର, 1950 ରେ, ସେ ଗୋଟିଏ ପଟେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଜମିର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଭାଜନ କରିଥିଲେ । ପୁଣି 29 ଜୁନ୍, 1959ରେ ସେ ଗୋଟିଏ ପଟେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ନାବାଳକ ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଜମିର ତୃତୀୟ ବିଭାଜନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ତୃତୀୟ ବିଭାଜନରେ ହିଁ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଂଶକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଉକ୍ତ ବିଭାଜନ ତାରିଖରୁ କଥିତ ଜମିମାଲିକ ହୋଇଗଲେ ।

2. ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, 1962ରେ କୌଣସି ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଅଭିଭାବକ, ଅର୍ଥାତ ତାଙ୍କ ପିତା ବ୍ରଜ ଲୀଳଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ 1959-60, 1960-61 ଏବଂ 1961-62 ପାଇଁ ଖଜଣା ପ୍ରଦାନରେ ଖୁଲାପା ଥିବା କାରଣରୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ଜମିର ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । 30, ଏପ୍ରିଲ 1963ରେ ତାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ତହସିଲଦାର ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଘରମାଲିକ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ବେଆଇନ ଥିଲା । ଅପିଲରେ ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ 26 ନଭେମ୍ବର, 1963 ରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ । ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ 29 ଏପ୍ରିଲ, 1965 ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେଦ- 227 ଅଧୀନରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ 4 ଅକ୍ଟୋବର 1966 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜନର ବୈଧତା ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

3. ଏହାପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଃପ୍ରେରଣରେ, ତହସିଲଦାର 16 ମାର୍ଚ୍ଚ 1968 ର ତାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ 29 ଜୁନ୍ 1959 ରେ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ (ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକମାତ୍ର ବାସ୍ତବିକ ବିଭାଜନ ଥିଲା) ନକଲି ଥିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ । ତେବେ ଦାବି ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ତେଣୁ, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆଇନରେ ଭୁଲ ଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ଏହା ପରେ ଏକ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ 25 ଜୁନ୍ 1968 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଉକ୍ତ ବିଭାଜନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୁହାଯାଇଥିଲା, 2 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1968 ତାରିଖରେ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପ-ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଏହି ମାମଲା ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ତେଣୁ, ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 16 ଏପ୍ରିଲ, 1969 ରେ ତାଙ୍କ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ଵାରା ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ବିଭାଜନ ବୈଧ ହୋଇଥିବାରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା, ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଖୁଲାପ ଆଧାରରେ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ସମାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଖଜଣା ଖୁଲାପି ଥିଲେ, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ଜମିକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଅପିଲକାରୀ ରାଜସ୍ଵ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଏହାର 15 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1970 ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ଵାରା ଉପ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ନିରୂପିତ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଅପିଲକାରୀ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ - 227 ଅଧୀନରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ 21 ଜୁନ୍, 1974 ରେ ଏହାର ଆକ୍ଷେପିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

4. ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ନିମ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ବେଆଇନ ଥିଲା ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତି ଯେତେବେଳେ ହୋଇଥିବାରୁ, ତ୍ରିଜଲ୍ଲାଲ ଗୋଟିଏ ପଟେ ନିଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । 31 ଜୁଲାଇ, 1949, 16 ଡିସେମ୍ବର, 1950 ଏବଂ 29 ଜୁନ୍, 1959 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ବିଭାଜନରେ, ପତ୍ନୀ ଏହି ବିଭାଜନରେ ଅନ୍ୟତମ ପକ୍ଷ ଥିଲେ । 29 ଜୁନ୍, 1959 ରେ ହୋଇଥିବା ତୃତୀୟ ବିଭାଜନରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ, ଦୁଇ ନାବାଳକ ଝିଅ ବିଭାଜନର ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ସେହି ସମାନ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ତ୍ରିଜ ଲାଲ ତିନିଥର ବିଭାଜନ କରିଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ, 29 ଜୁନ୍, 1959 ର ବିଭାଜନ ଗୋଟିଏ ପଟେ ତ୍ରିଜଲ୍ଲାଲ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସମେତ ଦୁଇ ନାବାଳକ ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ବିଭାଜନ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ହିନ୍ଦୁ ଆଇନର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବିପରୀତ ଥିଲା । ତେବେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିବାହିତ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଜମିଦାର ହୋଇପାରିନଥାନ୍ତେ, କାରଣ 29 ଜୁନ୍ 1959 ତାରିଖର ଏହି ତୃତୀୟ ବିଭାଜନରେ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉତ୍ତରଦାତାର ଅଂଶକୁ ଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକସ୍ଵ ଅବୈଧତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ କାରଣ ଦେଇ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହାର ପୂର୍ବ ପୁନଃପ୍ରବେଶ ଆଦେଶେ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ, ଯଥା ବିଭାଜନର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ତିନି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ବିଭାଜନକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଯାହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଏକ ପାରିବାରିକ ସମାଧାନ ଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ପାରିବାରିକ ସମାଧାନ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ତେଣୁ, ତାଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ମାଲିକ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇନଥିଲେ ଯେ, ବିଭାଜନ ବଦଳରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପାରିବାରିକ ସମାଧାନ ହେଉଛି ଏକ ସମାଧାନ ଯାହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଏକ ସମାଧାନ ନୁହେଁ ଯାହା ଆଇନକୁ ଫାଙ୍କିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ବିଭାଜନ କେବଳ ସେହି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ସମ୍ପତ୍ତିର ପୂର୍ବ-ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିକାର

ଅଛି । ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅଧୀନରେ, ଜଣେ ମହିଳା, ସାବାଳକ କିମ୍ବା ନାବାଳକଙ୍କର ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ଅଂଶ ନାହିଁ । ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ସ୍ବାମୀ କିମ୍ବା ବାପାଙ୍କ ସ୍ବାଧୀନ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ପରେ ସ୍ବାମୀ କିମ୍ବା ବାପାଙ୍କ ଅଂଶଦାର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଏକ ଅଂଶ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ, କୌଣସି ବିଭାଜନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ପାରିବାରିକ ବୁଝାମଣା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ପଢ଼ା କିମ୍ବା ଝିଅଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମିଳିତ ଅଟେ । ଯେହେତୁ ଏହି ସ୍ତମ୍ଭ ବେଆଇନତାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ଏହା ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ତମ୍ଭ ଭାବରେ ଭୁଲ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତା, କେବେ ବି ଜମିର ଜମିଦାର ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ରିଜ ଲାଲ ହିଁ ଏହାର ଜମିଦାର ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭୁଲ ଧାରଣାଗତ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

5. ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ତମ୍ଭ ବେଆଇନତା ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ତାହା ଥିଲା ଯେ, 29 ଜୁନ୍, 1959 ର ବିଭାଜନ ପତ୍ର ଏକ ବୈଧ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି ଧରିନେବା ସତ୍ତ୍ଵେ ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କାରଣ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା-38 (7) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତା ହସ୍ତାନ୍ତରଣକାରୀ ମାଲିକାନାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା-46 ଅଧୀନରେ, ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ରୟତ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1961 ତାରିଖରେ ଏବଂ ତା'ପରଠାରୁ ଜମିର ମାଲିକ ହୁଅନ୍ତି । ତଥାପି, ଧାରା 38 (1) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଜଣେ ଜମି ମାଲିକ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାଷ ପାଇଁ ଜମି ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି । ଜମି ଦଖଲ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1961 ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତଥାପି, ଏପରି ଆବେଦନର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ଯେ ଘରମାଲିକ 15 ନଭେମ୍ବର, 1961 ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରୟତଙ୍କୁ ଏକ ସୂଚନା ଦେଇଥିବେ । ଧାରା- 38 (2) ଅଧୀନରେ, ଜମି ମାଲିକ ଯିଏ ନାବାଳକ, ବିଧବା କିମ୍ବା କୌଣସି ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଖଲ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଗଲା । ଆମେ ଏହି ମାମଲାରେ ଜଣେ ମାନସିକ ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ମାନସିକ ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ଆରୋପିତ ହୋଇଛି । ଆହୁରି ଧାରା- 38 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ପରବ୍ରୁକ୍ତ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭ କରେ ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ମିଳିତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ, ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଜାସ୍ଵରୁ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଏ ନାହିଁ ଯଦି ମିଳିତ ପରିବାରର ଅତି କମରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବର୍ଗ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଏଭଳି ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1961 ତାରିଖରେ ଜମିର ମାଲିକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

6. ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ହେଉଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଅପିଲକାରୀ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1961 ରେ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ମାଲିକ ହେବେ ଯଦି ସେହି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲେ । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ, 29 ଜୁନ୍, 1959 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ କାରଣରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଜମିଦାର ହୋଇଥିବା ଆରୋପିତ ହୋଇଛି । ତେବେ, ଏହି ଧାରା- 38 (7) ରେ ନିମ୍ନମତେ କୁହାଯାଇଛି:

"ଏହି ଧାରାରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ, କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାଳ-ଧାରକଙ୍କୁ, ଯିଏକି 1953 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିଭାଜନ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି, ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ପକ୍ଷଧାରୀ

ଏବଂ ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିଭାଜନ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ସଂରକ୍ଷିତ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଭାବେ ଯାହାର ଅଧିକାର ଅସ୍ତିତ୍ଵରେ ଥିଲା, ତାଙ୍କର ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ଵ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ।”

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ସରକାରୀ ପ୍ରେସ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିନିୟମର କିଛି ନକଲରେ, ପ୍ରଥମ ଅଗଷ୍ଟ 1953 ପରିବର୍ତ୍ତେ, ମୁଦ୍ରିତ ତାରିଖ ପ୍ରଥମ ଅଗଷ୍ଟ 1963 ଅଟେ । ଏହା ସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଭୁଲ ଅଟେ । ଆମେ ବନ୍ଦେ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ଵ ଏବଂ କୃଷୀୟ ଜମି (ବିଦର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ) (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1963 ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଲୁ । ସେହି ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା, ଧାରା- 38 (7) ରେ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ଶବ୍ଦ ପରେ କେବଳ "କିମ୍ବା ବିଭାଜନ" ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା । ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖକୁ ନେଇ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ପରେ ଜମିକୁ ସ୍ଵତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ବନ୍ଦେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଯାହା 1969 ରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଲ' ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ପୃଷ୍ଠା- 933 ରେ ବିବୃତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ, ଧାରା- 38 (7) ର ଅଣସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ବିଭାଜନ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନଥିଲା । ତେଣୁ, "ସ୍ଥାନାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ବିଭାଜନ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ କେବଳ ସେହି ଧାରାରେ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦ୍ଵାରା" ଏବଂ "ଏହିପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ" ଶବ୍ଦ ପରେ "କିମ୍ବା ବିଭାଜନ" ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

7. ତେଣୁ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1963 ପରେ ଧାରା- 38 (7) ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ଛିଡି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ତାହା ହେଉଛି ଯେ, 1 ଅଗଷ୍ଟ 1953 ପରେ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର, ବିଭାଜନ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀକୁ ସେହି ରୟତଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ଵ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ନାହିଁ, ଯିଏ ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିମ୍ବା ବିଭାଜନ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ସଂରକ୍ଷିତ ପଟ୍ଟାଧାର ଭାବରେ ଅଧିକାର ଅସ୍ତିତ୍ଵରେ ଆସିଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନ ସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରେ ପିଛିଲା ଅଟେ । ତେଣୁ, ଯଦିଓ ଧରିନିଆଯାଏ ଯେ, 29 ଜୁନ୍, 1959ର ବିଭାଜନ ଏକ ବୈଧ ଥିଲା, ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ରୟତ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଦେଇନଥିଲା, ଯିଏ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1953 ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ସୁରକ୍ଷିତ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ 1 ଏପ୍ରିଲ 1961ରେ ଜମିରେ ରୟତ ଭାବରେ ଥିଲେ ।

8. ତେଣୁ, ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଉତ୍ତରଦାତା ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଜମିଦାର ହୋଇନଥିଲେ କାରଣ ବିଭାଜନରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଂଶଟି ପ୍ରଥମତଃ ବେଆଇନ ଏବଂ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ବିଭାଜନ ବୈଧ ବୋଲି ଧରିନେବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ରୟତକୁ କୌଣସି ଆଧାରରେ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ 1 ଅଗଷ୍ଟ 1953 ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ରୟତ ଥିଲେ ଏବଂ 1 ଏପ୍ରିଲ 1961 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ରୟତ ରହିଥିଲେ । ତେବେ, ସେ 1 ଏପ୍ରିଲ 1961 ରେ ଏବଂ ଧାରା- 46 ଅଧୀନରେ ଏକ ବୈଧାନିକ ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ରୟତ ଥିବାରୁ ଏବଂ ତେଣୁ, ତାଙ୍କ ଉପରେ ବକେୟା ଖଜଣା ଥିଲା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 1962 ରେ ତେଣୁ, ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା । ଏହା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଏକସ୍ଥ ଆଇନଗତ ଛିଡିକୁ ଦୃଷ୍ଟିଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଆଇନ ଏବଂ ତଥ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନ ବୋଲି

ଆଧାରରେ ସେହି ପକ୍ଷର ଯୁକ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଫଏସଲା ପାଇଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ ତଥ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ତାହା ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ଏହା ନଥିବାରୁ ଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ।

୯. ତେବେ, ଆମେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଲୁ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1961 ରେ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଜଣେ ବୈଧାନିକ ମାଲିକ ହୋଇସାରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ହାତରେ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବେଆଇନ ଏବଂ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା ସମଗ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ଆର୍.ଏସ୍.ଏସ୍.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭୋକ୍ତାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଅନୁବାଦିକା :

ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋପାମୁଦ୍ରା ମହାନ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ